

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

* ОПШТИНА РАЖАЊ *

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

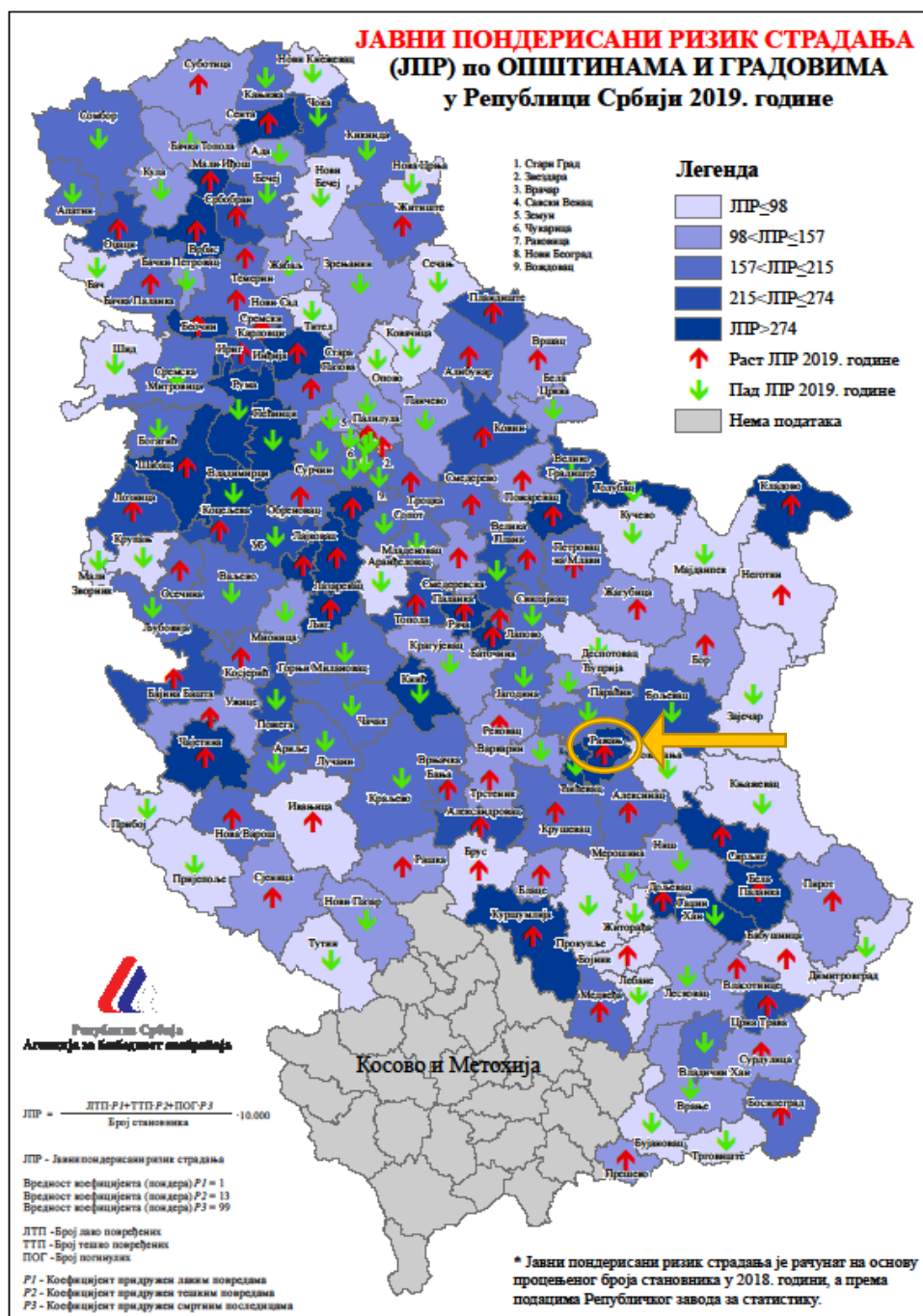
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Ражањ. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Ражањ. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији општине Ражањ.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Ражањ, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

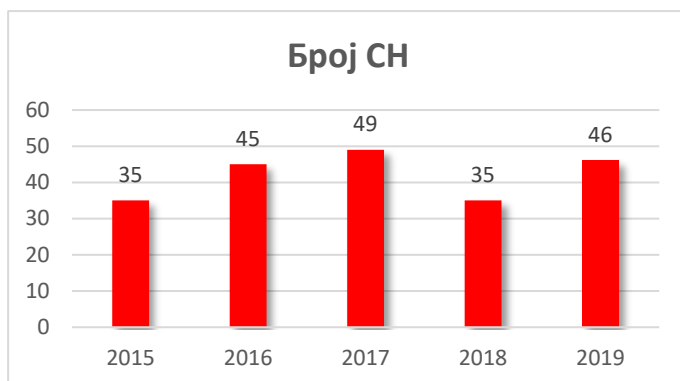
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

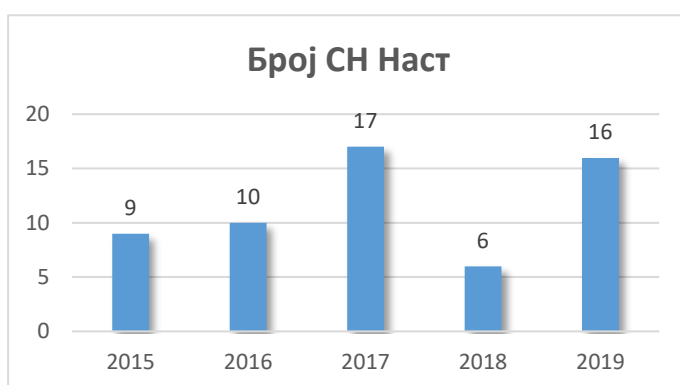

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Ражањ припада класи **веома високе вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **210.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **58.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **5.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **92.**

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

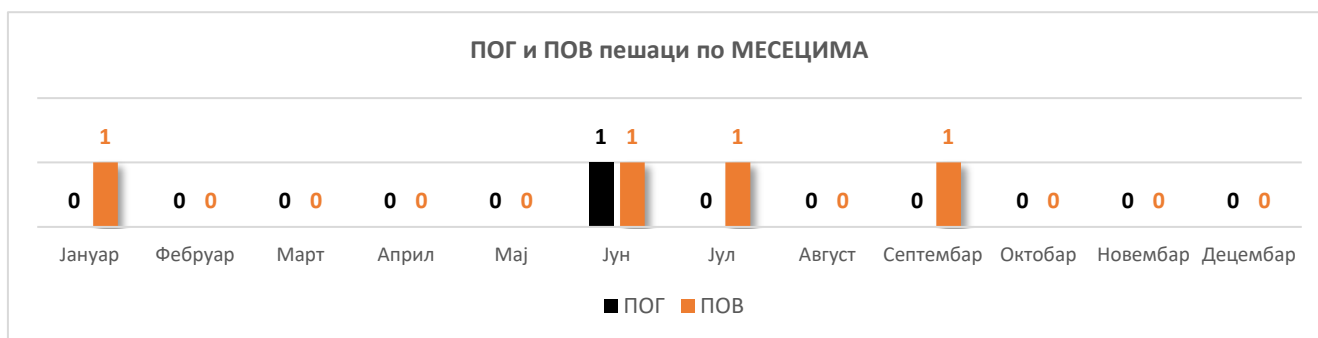
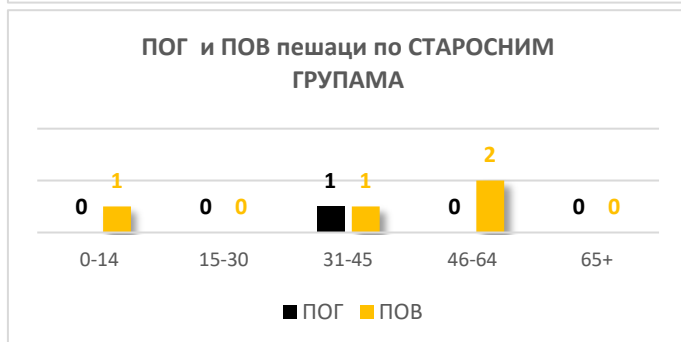

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 31-45 година**.

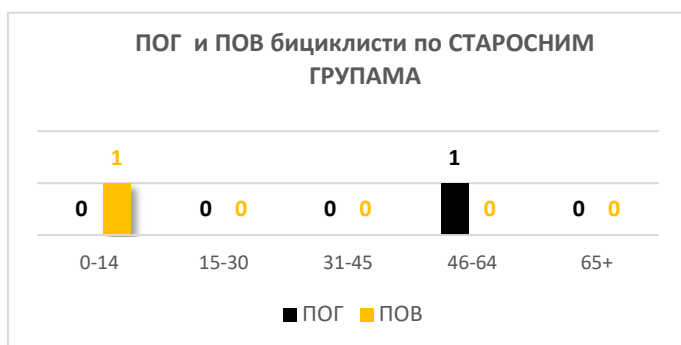
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

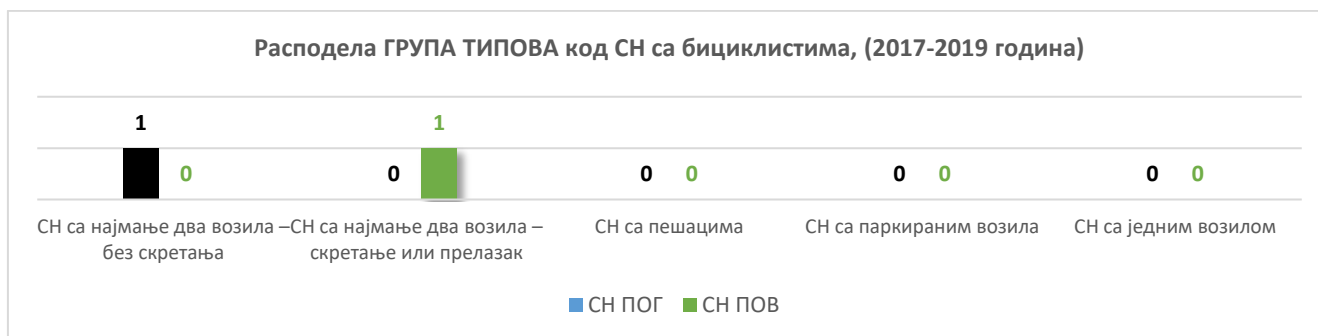
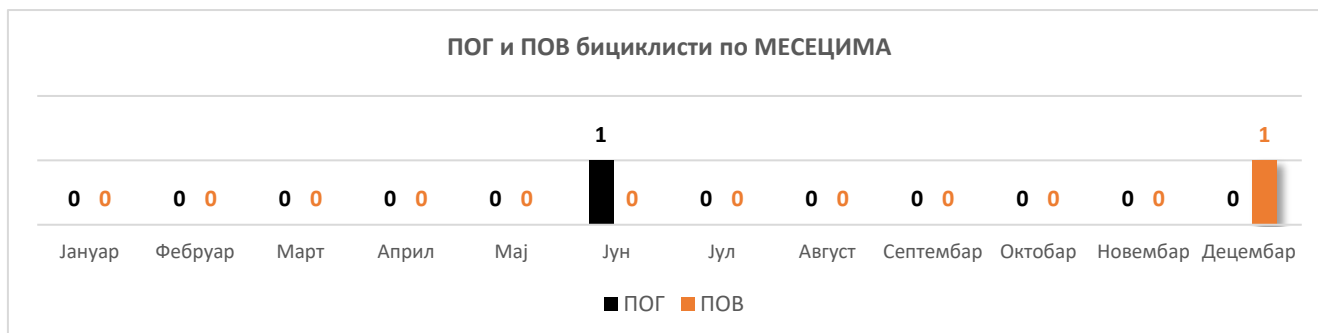
- Погинуо је један пешак, што чини **20%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **4**, што чини **4%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **31-45** и **46-64** година.
- Пешаци највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

- Погинуо је један бициклиста, што чини **20% погинулих лица** у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Повређен је један бициклиста, што чини **1% повређених лица** у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14** и **46-64 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јуну, децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања, СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима су **Возач - непромишљене радње** и **Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

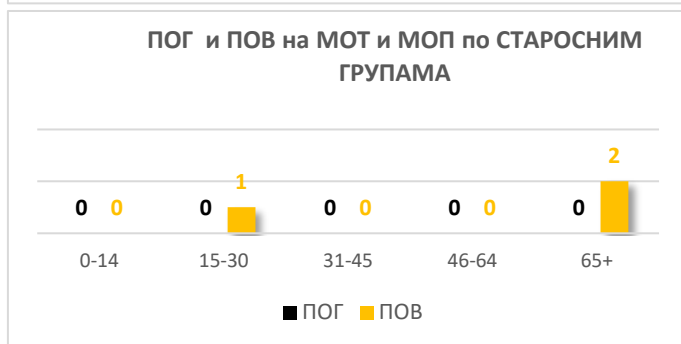
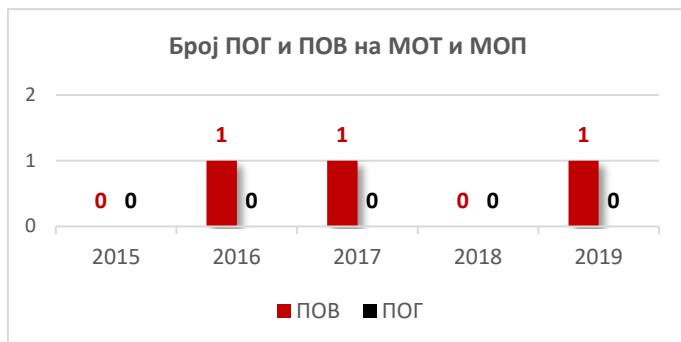

Расподела ГРУПА УТИЦАЈНИХ ФАКТОРА код СН са бициклистима, (2017-2019 година)

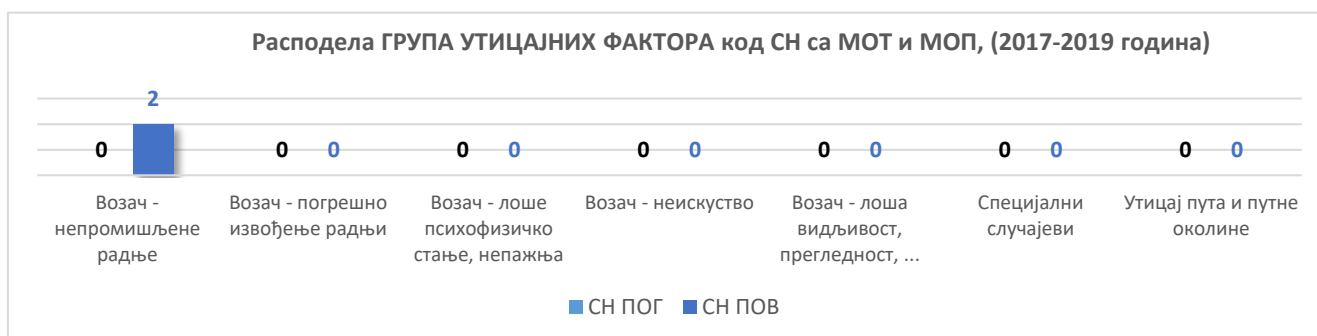
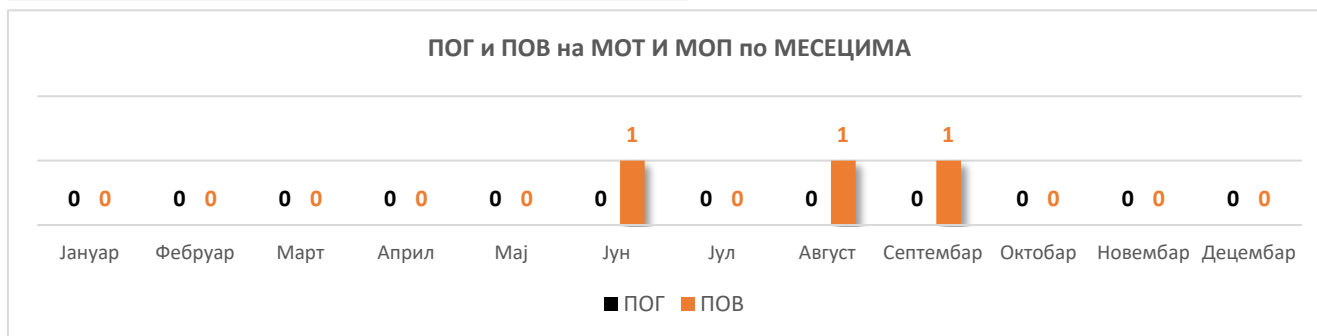

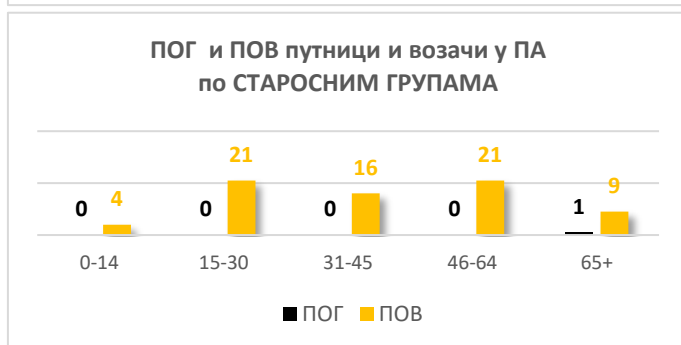
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

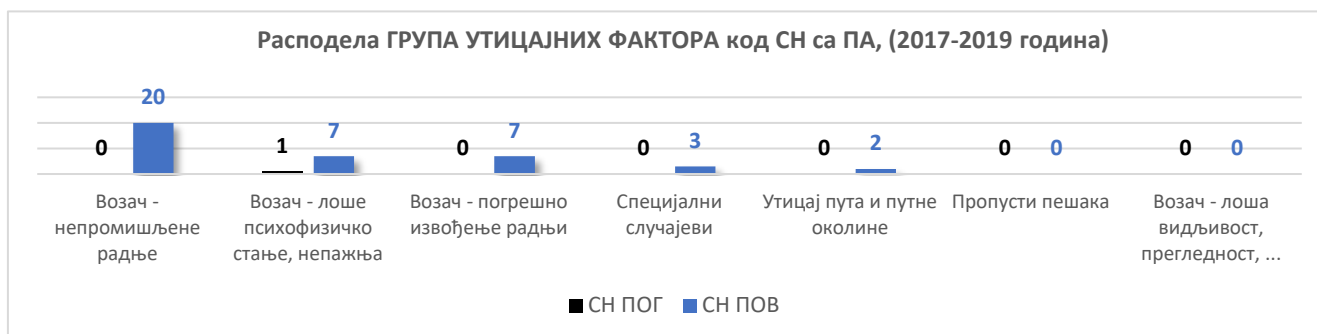
- Није било погинулих лица на моторизованим двоточкашима (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број погинулих лица на моторизованим двоточкашима је 3, што чини 3% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **65+ година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јуну, августу, септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

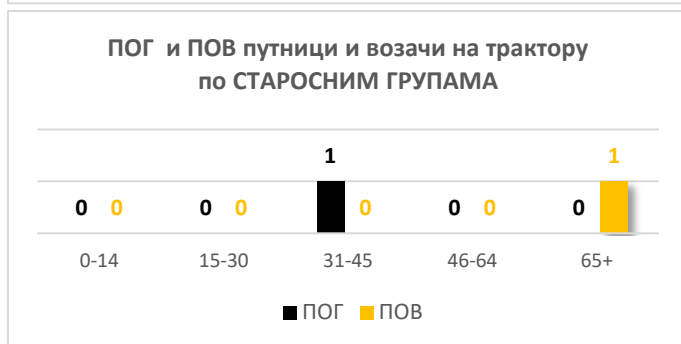
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

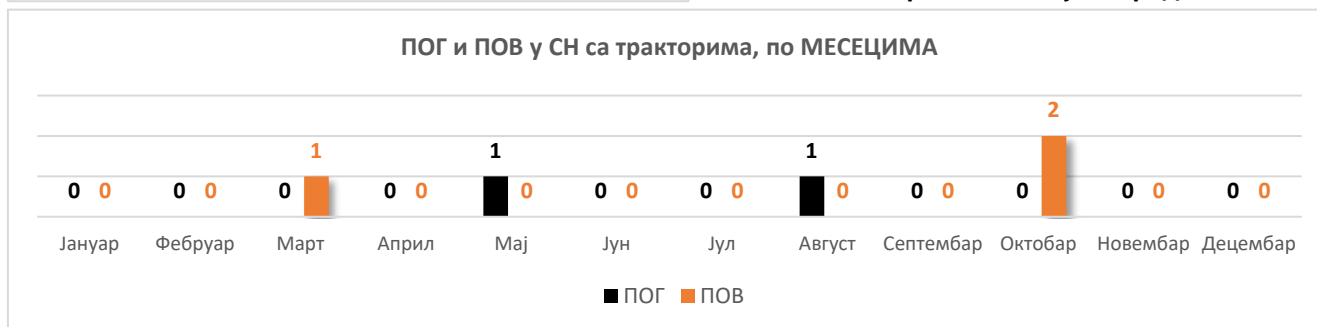
- Погинуло је једно лице у СН са ПА, што чини **20%** погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је **71**, што чини **77%** повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости **15-30** и **46-64** година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

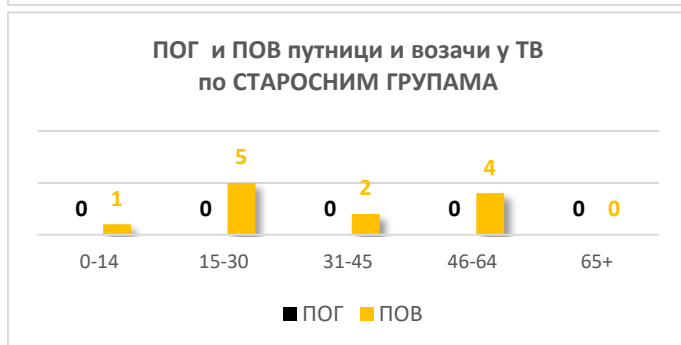
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

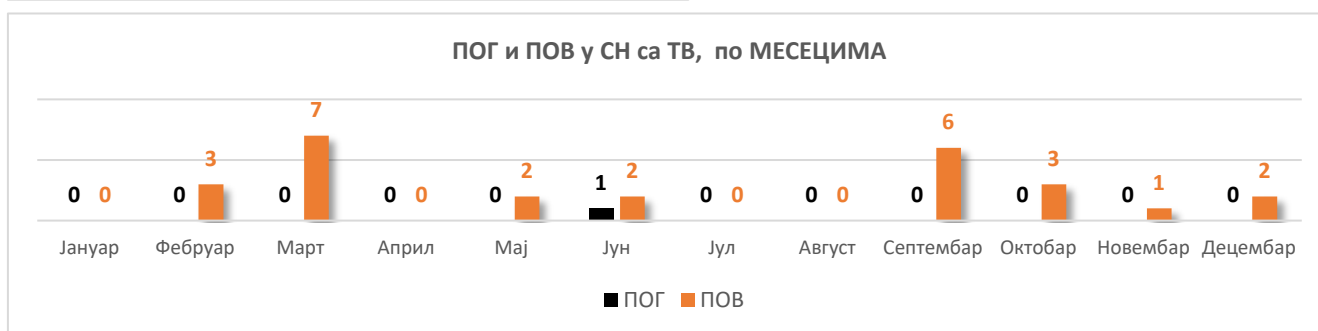
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је **2**, што чини **40%** погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **3%** повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **31-45, 65+ година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

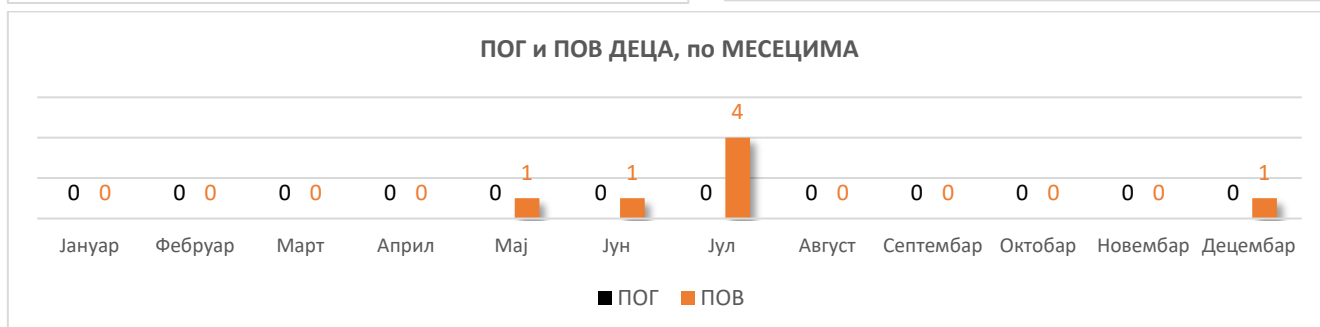
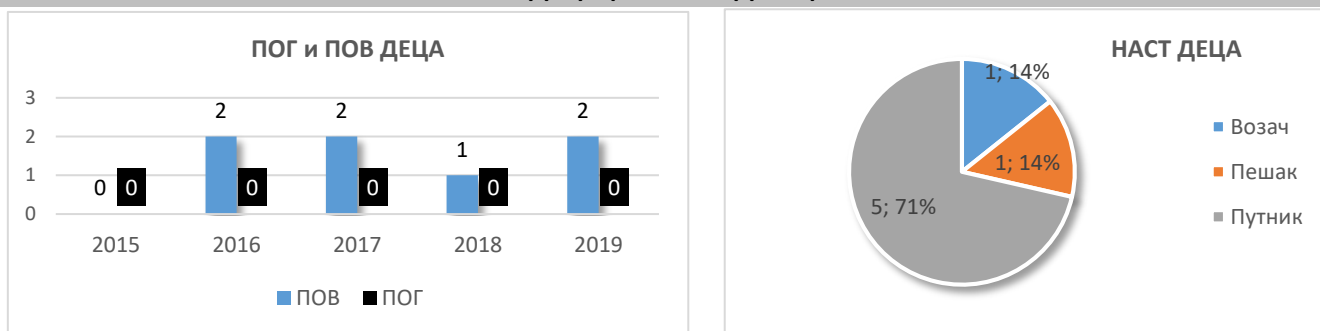

- Погинуло је једно лице у СН са учешћем теретних возила (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 28% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **15-30 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **марту**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

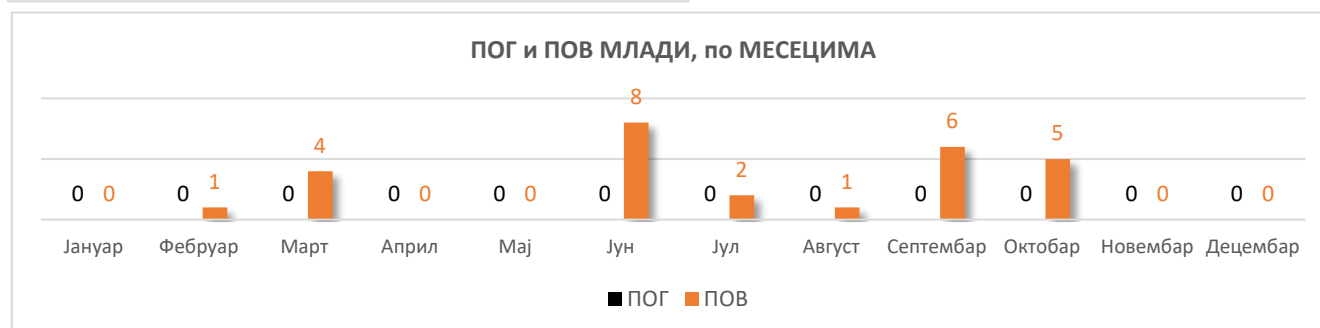
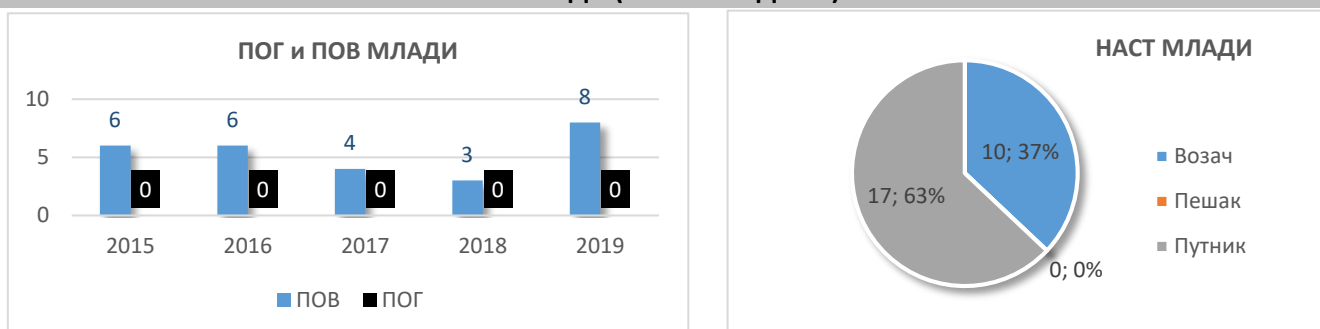
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

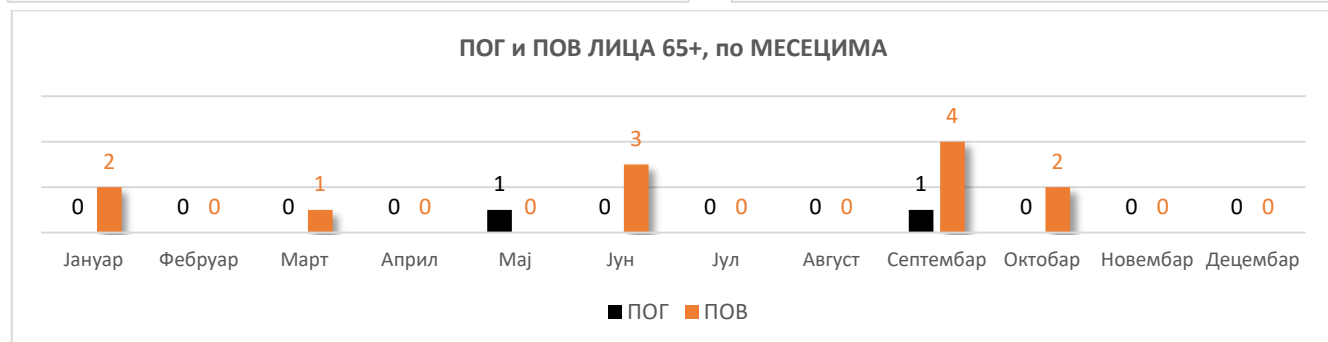
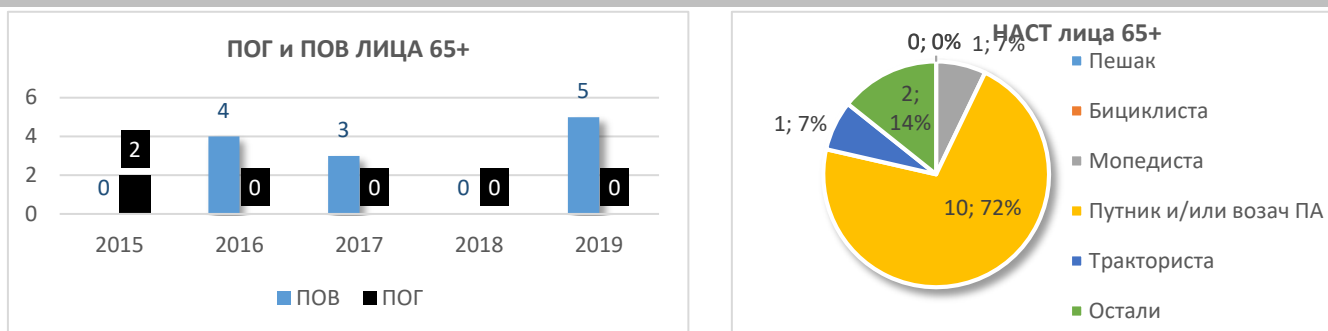
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је 7, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 71%, деца пешаци 14%, а деца возачи 14% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у јулу.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Није било погинулих младих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих: 27, што чини 29% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (63%).
- Млади највише страдају у јуну.

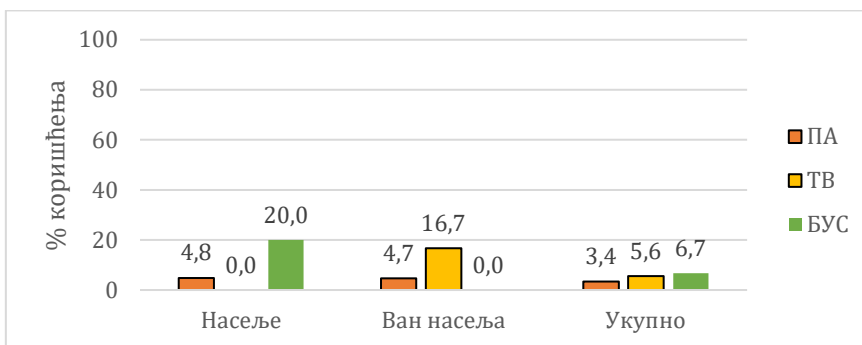
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

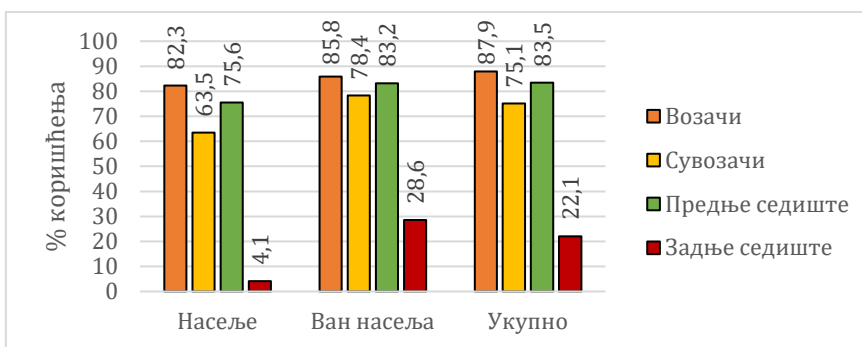
- Укупно је **погинуло двоје старијих лица**, што чини **40%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица: **12**, што чини **13%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (71%).
- Старији највише страдају у **септембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ РАЖАЊ

Истраживања индикатора на територији општине Ражањ показују да возачи аутобуса најчешће користе мобилни телефон у насељу (20%), док ван насеља нису евидентирани возачи аутобуса који су користили мобилни телефон. У насељу 4,8% возача путничких аутомобила користи мобилни телефон. Ван насеља 4,7% возача путничких аутомобила и 16,7% возача теретних возила, користи мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.1.

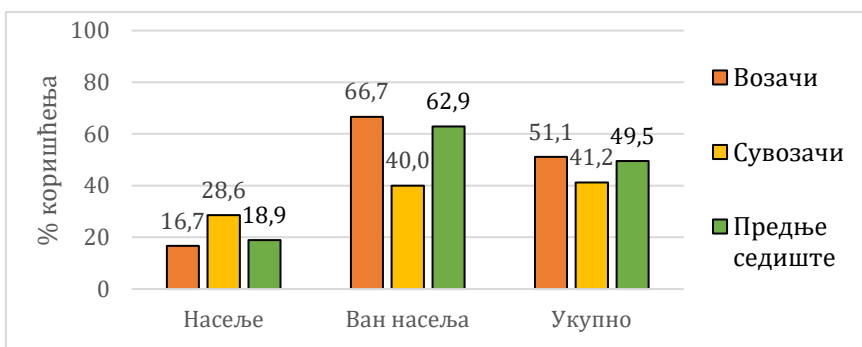

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Ражањ

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Ражањ

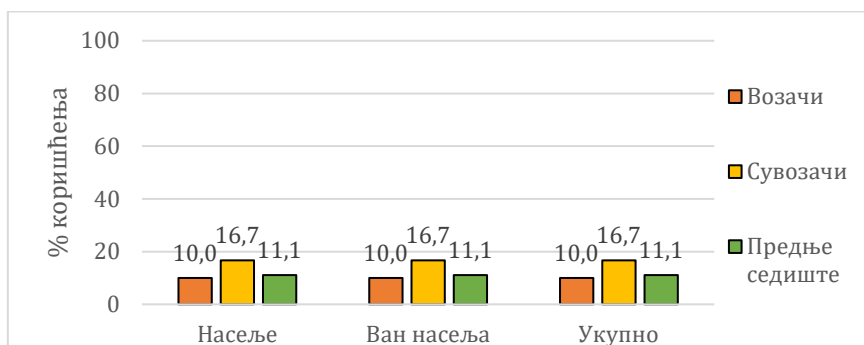
Током истраживања на територији општине Ражањ, вредности индикатора коришћења сигурносног појаса у путничким аутомобилима већа је код возача у односу на сувозаче. У насељу 82,3% возача и 63,5% сувозача користи сигурносни појас. Ван насеља 85,8% возача и 78,4% сувозача користи сигурносни појас. На саобраћајницама ван насеља значајно већа употреба појаса евидентирана је ван насеља (28,6%) у односу на насеље (4,1%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Ражањ

Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у теретним возилима већа је на саобраћајницама ван насеља, где 66,7% возача и 40% сувозача користи сигурносни појас. Употреба појаса у насељу износи респективно 16,7% и 28,6%, Дијаграм бр. 11.3.

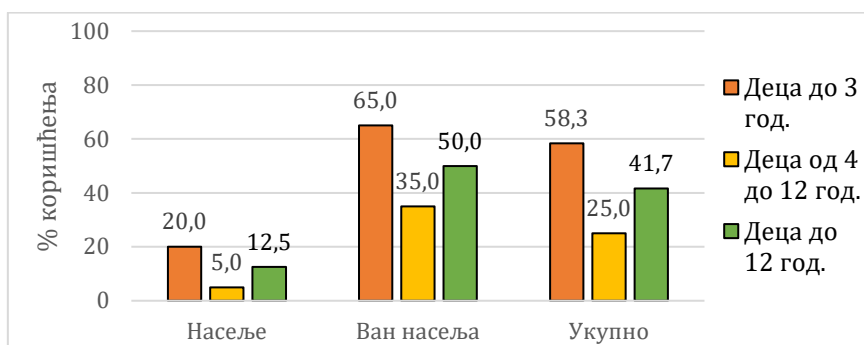
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Ражањ на обе категорије саобраћајница просечно износи 10% за возаче и 16,7% за сувозаче, Дијаграм бр. 11.4.

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Ражањ

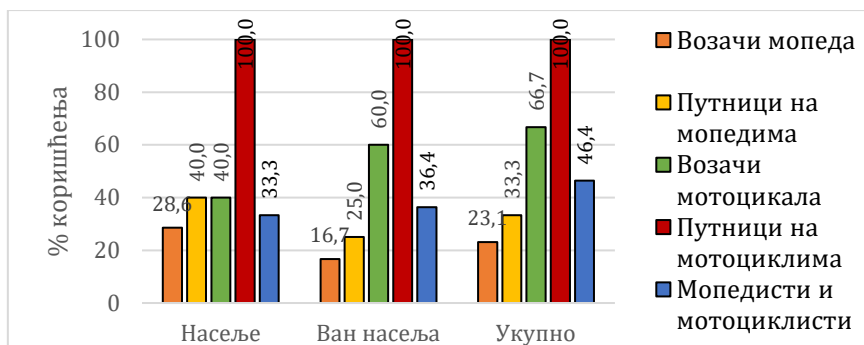
Употреба заштитних система у општини Ражањ, за децу до 3 године у насељу и ван насеља износи, респективно 20% и 65%. За децу од 4 до 12 година вредности индикатора у насељу и ван насеља износе респективно 5% и 35%, Дијаграм бр. 11.5.

Евидентирани путници на мотоциклима на обе категорије саобраћајница у Ражању су користили заштитну кацигу. Употреба кацига код возача мотоцикала износи 40% у насељу и 60% ван насеља. Коришћење заштитне кациге мопедиста и путника на мопедима не разликује се значајно у насељу и ван насеља, и износи просечно 23,1% и 33,3%, Дијаграм бр. 11.6.

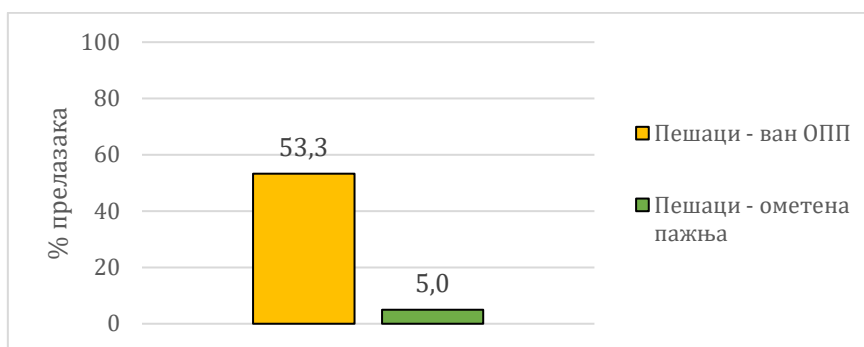
Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Ражањ

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Ражањ

Истраживања понашања пешака на територији општине Ражањ показала је да висок проценат пешака (53,3%) прелази коловоз ван пешачког прелаза. Током истраживања 5% пешака је имало ометену пажњу током преласка коловоза на пешачки прелаз, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Ражањ

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Ражањ у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	3	9	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	2	5	0	0
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 4	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Ражањ, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 210 саобраћајних незгода**, од којих је **58 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 5 лица**, док је теже и лакше **повређено 92 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуо је један пешак**, што чини **20%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуо је један бициклиста**, што чини **20%** укупног броја **погинулих лица** у СН.
- Није било погинулих лица на моторизованим двоточкашима.
- **Погинуло је једно лице у ПА**, што чини **20%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинула су два лица, што чини **40%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **једно** лице, што чини **20%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 7-оро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (71%)**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих младих**. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника (63%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је двоје лица старости 65 и више година**, што чини **40%** од укупног броја **погинулих лица**. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (71%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јуну**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**